

Sand afforestation on the Hungarian Great Plain respecting the soil flora, the testing of soil profiles and the alterations of the soil water surface. By *Gy. Fodor*.

In the fore-ground of those endeavours, which are looking for a compensation for the lost wooded areas of Hungary, stands the afforestation of the Alföld (Hungarian Great Plain), the arid climate and poor sand soils of which make the selection of the suitable species of trees very difficult.

This important question is mostly decided on the ground of the soil flora. The author points out, that although the weed stratum gives a good hint for the classification of soil condition, it is not at all satisfactory. The later development of crops depends viz on the lower soil layers, the condition of which having no influence on the weeds, because these make use only of the upper strata.

Therefore the plant-sociological studies are to be completed by further practical investigations, which may give some explanations about the success desired.

In the first place the testing of soil profiles are to be called, which are to be supported in certain cases by laboratorial analyses.

Besides, the moving of the soil water surface is to be controlled, because the growth of some species of trees (e. g. *Pinus austriaca*) is bound to the highest level of soil water.

On places lacking in nourishing substances, soil amelioration is to be carried out, at least by manuring of the pits (with earth which is rich with humus), because in this way the plants become ensured for the first most dangerous years.

A vadkáról.

Irta: Horváth Károly.

A vadkároknál különböztessük meg a nagyvad által és a kisvad által okozott károkat. Én főleg a nagyvad okozta károkkal foglalkozom, mert ezt sokkal fontosabbnak tartom. Sokat beszéltek és írtak már erről a kérdésről, mégis még ma is teljesen bizonytalan ezen a téren a helyzet. Tizennyolc éve foglalkozom nagyvaddal és vesződöm a vadkárrel s ezalatt az idő alatt nagyon sok fonákságot tapasztaltam.

Tudok esetet, mikor a földtulajdonosok hiába mentek fűhöz-fához, semmi kártérítést nem kaptak. Volt viszont eset, mikor a szomszéd erdőhirtokosnak kellett fizetni, noha

a vadat más lőtte. Sőt előfordult az is, hogy a községbeliek nem a legtöbbet ígérő szomszéd erdőtulajdonosnak adták a vadászatot, pedig ez vállalta a vadkárt is, hanem egy kevesebbet ígérő személynek, azzal az elgondolással, hogy a bérlő és társai lövik a nagyvadat, a szomszéd birtokos meg majd fizeti a vadkárt. Talán nem szerénytelenség, ha közre adom, hogyan vélem az igazságtalanságokat kiküszöbölhetőnek. Talán nem minden gondolatom kerül rostaaljába.

Nagyvad alatt a szarvast, dámvadat, őzet, muflont és a disznót értem. A vaddisznó a jelen törvény szerint dúvad. Kár lenne ezt az érdekes vadat a jövő törvényben is indexre tenni. Ez is megérdemelné 3—4 hónapi tilalmi időt. Elvégre, ha valahol igen elszaporodna, miniszteri engedéllyel bármikor meg lehetne apasztani számát.

Ellenben dúvad legyen minden nagyvad az olyan területen, ahol senki sem akar vadkárt fizetni. Ott viszont, ahol van személy, aki a vadakért felelősséget vállal, ott minden nagyvad csak a törvények által előírt módon legyen vadászható. Ahol a nagyvad dúvadnak lesz tekintve, ott az mindenkor, tilalmi időben is, éjjel-nappal, mindenki által lőhető legyen, seréttel is, akinek fegyverengedélye van s akinek a terület tulajdonosa a lödözést megengedi. Tehát nemcsak a vadászat gyakorlója, hanem más is, vadászjegy nélkül is, csak fegyverengedélye legyen s a terület tulajdonosa megengedje neki. Hajtót és kutyát azonban csak a vadászatot gyakorló engedélyével használhat. Az ilyen területen ugyanis a nagyvad lövése nem vadászat, hanem védekezés. A védekezés pedig lőfegyver nélkül el sem képzelhető.

Mondja ki azonban a törvény, hogy ott, ahol a föld tulajdonosa egyúttal a vadászati jog tulajdonosa is, vagyis önálló vadászterületen a nagyvad nem minősíthető dúvadnak. Nem minősíthető a nagyvad dúvadnak akkor sem, ha a vadászatot gyakorló személy, vagy ha ő nem akarja, úgy bárki más vállalja a vadkár megtérítését s ennek meg is tud felelni. Ha az előbbi vállalja, úgy ő a nagyvadat a törvény szabályai szerint vadászhatja is. Ha azonban más valaki, pl. a szomszéd birtokos vállalja, akkor itt a nagyvadat senki sem vadászhatja. A vadászatot gyakorló nem, mert felelős-

ség nélkül nincs nagyvad-vadászat, a kárt vállaló pedig azért nem, mert neki azon a területen vadászati joga nincs.

A vadkárért felelős személy vagy bekeríti a területet, mint gyümölcsöst, kertet, vagy őrizteti, vagy pedig nem csinál semmit, csak fizeti a becsült kárt. Azt hiszem, ez az utolsó módszer a legdrágább. Úgy a föld tulajdonosa, mint a vadászat gyakorlója köteles legyen eltűnni, hogy területét bekerítsék, vagy őriztetésnél az ő a területen járjon, ott zajt csapjon, tüzet gyújtson. Kutyát azonban csak a vadászatot gyakorló egyén beleegyezésével használhat. Ha ezen védekezések miatt kár támadna, úgy azt a vadkárért felelős megtéríteni tartozik.

Акár őrzik a területet, akár nem, ott, ahol sok a nagyvad, kisebb-nagyobb mértékben vadkár is lesz. A vadkár felbecsülése mehetne a régi módon, csak a községi előljáróságot hagyják ki a játékból, mert az a legritkább esetben tárgyilagos.

Fenti elgondolások alapján elérnénk: 1. A kigazda, akinek létkérdése az az egy vagy két hold földecske termése, vagy megkapná a vadkár ellenértékét, vagy kiirthatná a kárt okozót. Nem fordulna elő, hogy tétlenül kelljen néznie terményének pusztulását. 2. Az erdőtulajdonosnak féltve őrzött nagyvadját nem lőhetnék el felelőtlen szomszéd puskások. 3. Végül megszüntethető lenne, hogy egyesek felelősség nélkül vadásszanak nagyvadra.

Ellenérvnek felhozhatnák, hogy a nagyvad elleni őrzéssel zavarják a kisvadat és hogy ily módon egyes erdővel szomszédos területek elveszítenék vadászati értékük egy részét. Ha azonban a vadkár elleni örök nem visznek magukkal kutyát, úgy édeskeveset zavarják a kisvadat.

Hogy erdővel szomszédos terület nagyvad vadászati joga nélkül veszít értékéből, az tagadhatatlan, de mi az az évi egy-kétszáz pengő az ezúton elérhető egyéb anyagi és főleg erkölcsi haszonhoz képest.

Az apróvad által okozott károk elintézésére elegendőnek tartanám, ha a nyúl és a fácán tilalmi idejét ismét az 1883-ik törvény szerint állapítanák meg. Ha pedig valami apróvad úgy elszaporodna, hogy súlyosabb kárt okoz, úgy miniszteri

engedéllyel, mint a dúvad irtható lenne. Ilyen eset pl., ha az üregi nyúl nagyon elszaporodna, vagy a vadludak nagyon meglepnének egyes helyeket és a vadászat gyakorlója nem tudna elég védelmet biztosítani és a kárt sem akarná megtéríteni.

*

Über den Wildschaden. Von K. Horváth.

Das neue Jagdgesetz soll in erster Linie das Prinzip aussprechen, dass alle Grundbesitzer, die auf ihrem Besitz das Jagdrecht nicht ausüben können (Kleinlandwirte) in Fällen von Wildschaden auf volle Vergütung Anspruch haben. Auch muss das Gesetz darüber entscheiden, wer für den Schaden haftpflichtig ist. Lehnt der Jagdberichtigte die Verantwortung ab, so kann sie von wem immer (z. B. vom benachbarten Waldbesitzer) übernommen werden, dem dann das ausschliessliche Recht des Abschusses zusteht. Will niemand verantwortlich sein, so ist das Schaden verursachende Wild als schädliches Wild zu betrachten.

*

Sur les dégâts de gibier, par Ch. Horváth.

L'auteur donne des conseils pratiques concernant la nouvelle loi sur la chasse. Tous les propriétaires qui ne peuvent pas exercer le droit de chasse devront recevoir une indemnité pleine et entière pour les dégâts causés par le gibier. Si le détenteur du droit de chasse refuse de réparer ces dégâts, la responsabilité en peut être assumée par une tierce personne qui acquerrait ainsi le droit de tuer un certain nombre de pièces, sinon le gibier serait à considérer comme nuisible.

*

Damage by game. By K. Horváth.

Practical comments on the coming game-laws. All the landowners who are not allowed to exercise their hunting rights must get full compensation for all damage done by game. If the owner of the hunting rights is not willing to be liable for the damage, the responsibility can be taken over, with the exclusive right of shooting, by another person, or the game is to be considered as vermin.
